

M.S.W Semester - 3 (CBCS) Examination**Oct/Nov. -2019(Old Course)****INDUSTRIAL RELATION & LABOUR WELFARE (CORE)****Time: 2:30 Hours****Marks: 70****Instructions:**

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

- પ્રશ્ન.૧ ઔદ્યોગિક ઝઘડાઓના કારણો જણાવી, ઔદ્યોગિક ઝઘડાઓ દુર કરવા માટે સમાજ કાર્યકરની ભૂમિકા વર્ણવો. (૧૪)
- અથવા
- ભારતમાં મજૂર સંગઠનોના સિધ્ધાંતો અને કાર્યો વર્ણવો.
- પ્રશ્ન.૨ ભારતમાં શ્રમ સંગઠનનો ઇતિહાસ અને વિકાસ વર્ણવો. (૧૪)
- અથવા
- કારખાનામાં કામદારો માટે થતી કલ્યાણકારી પ્રવૃત્તિઓ વર્ણવો.
- પ્રશ્ન.૩ શ્રમ કલ્યાણની વૈધાનિક અને બિન વૈધાનિક જોગવાઈઓ વર્ણવો. (૧૪)
- અથવા
- ભારતમાં ઔદ્યોગિક સંબંધોની જરૂરીયાત જણાવી, ઔદ્યોગિક સંબંધોના ઉદ્દેશો વર્ણવો.
- પ્રશ્ન.૪ ભારતમાં મજૂર સંગઠનોની નબળાઈઓ જણાવી, મજૂર કલ્યાણ અધિકારીની ભૂમિકા વિસ્તારથી સમજાવો. (૧૪)
- અથવા
- ઔદ્યોગિક સંબંધોનો ખ્યાલ સમજાવી, ઔદ્યોગિક સંબંધોની વ્યૂહરચનાઓ ચર્ચો.
- પ્રશ્ન.૫ ટૂંક નોંધ લખો. (કોઈ પણ બે) (૧૪)
૧. ઔદ્યોગિક સંબંધો માટે યોજાતા કાર્યક્રમો.
 ૨. ઔદ્યોગિક સંઘર્ષથી કામદારો પર થતી અસરો.
 ૩. ભારતીય મજદૂર યુનિયન સંઘની કામગીરી જણાવો.
 ૪. ઔદ્યોગિક સંબંધોમાં સામુહિક સોદાબાજીની ભૂમિકા.

ENGLISH VERSION

- Q.1 Define the causes of industrial dispute, Describe the role of social worker for the conflict resolution. (14)
- OR
- Describe the principles and functions of trade unions in India.
- Q.2 Define the history and development of trade union in India. (14)
- OR
- Describe the labour welfare activities done by industry.
- Q.3 Explain the statutory and non-statutory provisions of labour welfare. (14)
- OR
- Define the need of industrial relation in India, describe its objectives.
- Q.4 Define the limitations of labour union in India, Explain the role of labour welfare officer in detail. (14)
- OR
- Explain the concept of industrial relation, discuss the strategies of its.
- Q.5 Write short notes. (Any two) (14)
1. Industrial relation program.
 2. Effects of industrial dispute on the labours.
 3. Define the role of Indian trade union.
 4. Role of collective bargaining in industrial relation.
